

Emlékeztető

Tervek, irányok a drogpolitikában

Meghívott vendég: Téglásy Kristóf, Főosztályvezető, Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Szociális, Család - és Ifjúságügyért felelős Államtitkárság Ifjúságügyi Főosztály

Rendezvény: "Függő(k) kapcsolatok - a drog területet képviselő civil szervezetek érdekképviseleti célú együttműködését fejlesztő projektje az ország három régiójában" - projekt, Közép-magyarországi Regionális Fórum rendezvénye

2010. november 15. hétfő 11.00 – 15.00 óra között

Helyszín: Zeg-Zug Zuglói Gyermekház (Bp., XIV. ker., Hermina út 3.) nagyterme

Levezető elnök: Ambrózay Anikó

Az emlékeztetőt készítette: Barna Erika és Magi Anna

Hitelesítők: Gondi János, MADÁSZSZ elnök és Topolánszky Ákos – MADRISZ elnök

Ambrózay Anikó felkéri a vendéget, hogy tartsa meg előadását, és kéri, hogy ezt követően válaszoljon a jelenlévők, és az előzetesen érkezett kérdésekre

Téglásy Kristóf (T.K.) jelzi, hogy kb. 1 óra múlva el kell mennie, de amire nem lesz módja most válaszolni, azt küldjék el nekik e-mailben, minden kérdésre fognak reagálni

T. K. a neve után elhangzott státusz jelzi, hogy a kábítószerügy mostantól a komplex feladatokat ellátó NEFMI ifjúsági osztályának felelősségi körébe került, jelezve egyben a probléma komplex megközelítését is. Először az előzményekről, kiindulva abból, hogy mint ismeretes a jelen lévő előtt is, a nyáron felállított II. Orbán kormány egy csőd szélén álló országot örökölt meg. A nemzetgazdasági hiány és a kedvezőtlen GDP mutatók tudatában a kormány nem költekezni kezdett. Komoly visszafizetési kötelezettségeink és államadósság van a következő évekre. Hangsúlyozta, hogy mindezt azért mondja el, mert meg kell érteni, hogy a jelenlegi kormány miért akar szakítani az eddigi gyakorlattal: „8 év után itt az ideje, hogy most már tiszta szavakat lehessen hallani mindenhol. Ez a kormány nem módosításokra kapott felhatalmazást, hanem új alapok letételére.” *(Ezt követően T.K. a Nemzeti együttműködés programjából olvasott fel részleteket, amelyet nem jegyeztünk le szó szerint –szerk.)* TK utalt rá, hogy a bevezető után, amely kontextusba helyezte a drogpolitikai kérdéseket, most a jelenlévők érdeklődésére szorosabban számot tartó kérdések jönnek, de az eddigiek azért is voltak fontosak, mert nem lehet kiragadva vizsgálni semmit, összefüggéseiben kell a megoldásokat keresni. Az egészségügy területén legfontosabb célterület az egészségmegőrzés és a prevenció lesz. A minisztérium igyekszik olyan programokat támogatni a jövőben, amelyek valóban a helyi igényekre épülnek, ezentúl nem Pestről fogják megmondani, hogy mi a jó, hanem egyfajta „utazó minisztérium” képe rajzolódik ki. El kell fogadni, hogy egyetlen beavatkozó sem sajátíthatja ki a terület problémáira adható megoldások jogát. A kormány nem tervezi a Nemzeti Drogstratégia felülvizsgálatát, az érvényben marad. Akcióterv készül ennek alapján, a rövid távú megvalósításhoz, e terv várhatóan ez év december végéig elkészül, és idén még feltehetően elfogadásra is kerül. A határidő szorít. Utal rá, hogy már a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság legutóbbi ülésén is megkérdezték tőle, hogy míg anno a bizottsági ülésekre 2 miniszter is járt, most egy államtitkár sem jelenik meg, miért? Azért kell így megoldani, mert az ország átalakításában sok a feladat, költségvetési időszak is van éppen, és itt van az EU soros elnökség is a nyakunkon. Hozzátette, hogy nem ijesztgetésből mondja, de a

jövőben elég kevés állami vezetőnek lesz másra ideje, mint az EU elnökséggel járó kötelezettségekre. Visszatérve az akciótervre, abban szeretnék elkerülni a rossz irányokat, a csapdahelyzeteket. Elkerülendő irányok lehetnek itt az angliai példa és a mostani amerikai (kaliforniai) népszavazás tapasztalatai. A pénzelosztással kapcsolatosan ő és az államtitkár úr is azt tartja a legfontosabb célkitűzésnek, hogy a megörökölt helyzethez alkalmazkodva most, a jövő évi programmal alapozhassák meg a következő évek költségvetéseit. A jelenlegi kormány drogpolitikája prevencióközpontú. Ez nem jelenti azt, hogy az ártalomcsökkentés kárára akarják érvényesíteni ezt a szempontot. A gyermekvédelmi rendszerrel is együttműködve nyúlnak a problémához, szeretnék az iskolai szociális munka rendszerét erősíteni, amit dr. Személyácz Jánosék (*INDIT Közalapítvány – Pécs, a jkvez.*) indítottak el Baranya-megyében. A cél az, hogy a működő 6-6 pécsi és budapesti iskolán túl további iskolákba, legalább minden nagyvárosban legyen ez a forma. A jelenlegi kormány érték alapú és értékelvű kábítószer-politikát akar folytatni, amelyben az ember az alapérték. Nem a bizonyos körök által hirdetett, szabad döntési joga az embernek, hanem maga az ember. Egységes világképben gondolkodva, nem csak az illegális kábítószeres vonatkozásában fontosak az értékek, hanem valamennyi drog esetében, pl. alkoholpolitikában. Az értékrend másik központi értéke a család, amely a prevenció legjobb helye. A szülőkkel kell együtt dolgozni, mivel a család a legerősebb alap az egyén számára. Minden a családban kezdődik, a szenvedélybetegség is. *Ezt követően TK* Rabindranath Tagore indiai költőtől idézett: „Minden újszülött Isten üzenete arról, hogy ő még nem veszítette el hitét az emberben.” Ezzel lezárta előadását és várja a kérdéseket.

Ambózy Anikó levezető elnök még megkérdezi, mielőtt átadja a szót a többieknek, hogy a jövőben akkor ő, TK főosztályvezető úr-e az, akit kereshetnek a kábítószerügy területén dolgozó civilek, ő-e az illetékes?

TK: igen, ezt a kérdést az utóbbi időben a KKB ülésén háromszor is megkapta, ugyanazt tudja mondani, mint eddig, hogy igen, ő az illetékes.

Olaszy Csaba, Megálló Csoport:

Már tudjuk, hogy a benyújtott kgtvetési tervben jóval kevesebb pénz jut a drogügyre, ez mit jelent egészen konkrétan a pályázati keretekre, amely sok szervezetnél a saját büdzséjük nagyobb részét teszi ki?

TK. Kéri, hogy először hangozzon el több kérdés, és utána válaszolna rá

Barna Erika, Kék Pont:

Csaba kérdését részben kiegészítve, a KKB ülés óta tudjuk, hogy több mint 25%kal jut jövőre kevesebb pénz a területre, mint jutott idén. Ugyanakkor Ön hangsúlyozta, hogy a stratégia irányelvei a meghatározóak továbbra is, ez azt jelenti-e hogy valamennyi pillér ugyanúgy részesül a csökkentésből? Vagy, hogy alakulnak az arányok? Kiegészítve azzal a friss hírral, hogy az átalakuló Nemzeti Civil Alapprogram az idei 7 milliárd helyett jövőre 3,6 milliárdot kap, és a területen dolgozó civil szervezetek jelentős része részesül működési támogatásból, mivel kívánja ezt kompenzálni a vezetés? És egy másik kérdés még a nemzetközi irányokra. Említette, hogy fontosak a nemzetközi tapasztalatok, hogy az angol és amerikai tapasztalatok fontosak, ugyanakkor nem említette pl. a portugál vagy a cseh példát. Hallhatunk akkor ezekről a várható irányokról vmit konkrétan?

Leba Kriszta, Tiszta Jövőért:

Mi egy alacsonyküszöbű szolgáltatásban dolgozunk, azért kérdezem, hogy tervezik-e a szolgáltatás normatíva-alapú támogatásának visszaállítását, vagy a jelenlegi pályázat-alapú 3 évre szóló megbízás formájában történik-e majd továbbra is az alacsonyküszöbű szolgáltatás finanszírozása? A szociális szolgáltatókat érintő szociális normatíva mértéke változik-e a jövőben?

Zelenák József, Kortárs Segítő Műhely Alapítvány:

Nem kérdezni, inkább csak megjegyzést fűzni szeretnék a hallottakhoz. Mi üdvözljük, hogy prevenció kiemelt fontosságú lesz, de a többi pillér, például az ártalomcsökkentés is fontos terület, amit nem lehet elhanyagolni, nagyon fontos.

Bereczki Sándorné, Emberbarát Alapítvány

A család központi érték, ezt mi is így valljuk. Külföldön vannak már olyan intézmények, amelyek családi rehabilitációt segítenek, erre nálunk is nagy szükség lenne. Jó lenne, ha lennének nálunk is családi rehabilitációs intézmények, van ahol egész falvat jelöltek ki erre. Van-e erre esély a jövőben?

TK válaszai:

A pályázatokkal kapcsolatban azt tudom elmondani, hogy a TÁMOP 5.2.5. megy tovább, sőt emeltük is a pénzügyi keretet, 2-szerese az összeg! Mivel a terület átkerült az ifjúságügyhöz, szeretnénk a GyIA forrásokat is használni erre is, igaz, az nem sok, 132 millió összesen, de megalapozni kívánjuk most a következő kedvezőbb költségvetéseket. Az NCA-ról nem tud most részleteket, nem tudja miért alakult így, de az NCA is strukturális változásokon esik át. Ami a nemzetközi tapasztalatokat illeti, egyszer egy érdekes külföldi szakvéleményt hallott, miszerint az ecstasy nem veszélyesebb, mint a lovaglás. Ők ezzel nem tudnak azonosulni, az új kormány drogpolitikájában nem az a kérdés, hogy mi mennyire veszélyes, hanem az, hogy mi veszélyes és mi nem az. Vagyis a veszélyes valami és a semmi között választva, ők a semmire teszik a voksukat. A mostani amerikai marihuána népszavazás esetében sem az a kérdés, hogy mennyivel, hány százalékkal győzött a nem, hanem hogy győzött a nem! Az alacsonyküszöbű szolgáltatások finanszírozási formája nem fog változni, valószínűleg a 3 éves pályázati rendszer fog megmaradni. Ami fontos, és kéri a sajtót, hogy ha jelen van, ezt hangsúlyozza, nem csökkennek a szociális normatíva rendszerei! A prevenció és a többi terület egyensúlyára utaló kérdésre válaszolva, természetesen egységben akarják kezelni őket. A prevenció, mint kiemelt célterület fontossága, nem jelenti azt, hogy ártalomcsökkentést elhanyagolják, csak amíg eddig az ártalomcsökkentés volt hangsúlyosabb picit, addig most a prevenció lesz hangsúlyosabb picit. A családi rehabházak ötlete nagyon érdekes, nagyon jó lenne, de nem hiszem, hogy jövőre ez a munka megindulhat. Mivel viszont a program nagyon jó, kérem, hogy küldjenek e-mailben erről egy leírást és egy kgtvetést is kiegészítésnek! (Bereczki Sándornétól kérte)

További kérdések:

Gottl Egonné, Emberbarát Alapítvány

Nálunk a prevenció és a rehabilitáció párhuzamosan fut. Ha abból indulunk ki, hogy az egészség a gazdaság alapja is, akkor a munkaképesség szempontjából is fontos ez. Nálunk 20 éve van képzés-és foglalkoztatás is a klienseknek, milyen pályázati források lesznek erre a jövőben?

Preszl Éva, Életrevaló Egyesület

Mi várható, mind a magánszemélyek, mind a vállalkozások, cégek részére a társadalmi felelősségvállalás erősítése érdekében az adórendszeren belül? Lesz e lehetőség, a különböző más területeken (ifjúságügy, kábítószerügy...) is, olyan mértékű adókedvezmények igénybevétele, mint a sportügy esetében?

Ambrózay Anikó, MADÁSZSZ:

Az említett TÁMOP-hoz, a TÁMOP 5.2.5. program beadási határideje többször is megváltozott, ami nagy bizonytalanságot jelent a szervezeteknek. Mindez kiszámíthatatlanná teszi a futó programok folytathatóságát, tervezhetetlen a prevenció és ártalomcsökkentő tevékenység, és az ellátók csődbe juthatnak. Milyen tervei vannak a minisztériumnak a probléma kezelésére?

TK. válaszai:

Először is a TÁMOP valóban háromszor megcsúszott már. 1-szer érdemi okból, 2-szer technikai okokból. Először azért kellett módosítani, mert nagyon kevés volt a pályázó, ezért változtattunk a kiíráson. Abban eredetileg kitétel volt, hogy csak olyan szervezetek indulhatnak, amelyek alapító okiratában a kábítószer-prevenció megjelenik. De így például egy mondjuk jól működő cserkészcsapat, amely hosszú idők óta sikeres, nem indulhat, holott lehet, hogy van egy ambiciózus plébános tervekkel, mégsem indulhattak volna. Remélhetőleg a november 30-i határidő végleges, és sok induló lesz. A tervek szerint, szeretnék az együtt gyorsítani a pályázati folyamatot, és azt is, hogy a szakmai szempontok érvényesüljenek az ellenőrzésekor, ne az adminisztratív elvárások!

A cégek adományozása kapcsán fontos látni, hogy a Gyurcsány vagy Bajnai kormány által behozott megadóztatását az adományoknak eltöröltük, és látszik is már, hogy ugrásszerűen megnőtt az adományozási kedv. Hogy a sporthoz hasonló prioritást kaphat a terület, azt nem nagyon hiszi, a sport pont a komplexitása és az egészséges étellel való egyértelmű kapcsolata miatt kapott kiemelt szerepet. A képzésről szóló kérdéshez, sok más pályázat van, más területeken, kifejezetten képzésre és foglalkoztatásra, nem kábítószerügyben. Meg kell találni azokat a pályázatokat is, nem csak azokat, melyek a kiírásában a kábítószer szó szerepel. Szeretnék visszaadni a szakmunka becsületét, nem kell feltétlenül mindenkinek diplomásnak lennie. Ez jó irány lehet ebben a kérdésben is.

Ambrózay Anikó, az előre elküldött kérdésekből olvasva:

A Drogstratégia megfogalmazza azt a kötelezettséget, hogy a döntéshozónak szűkös források esetén a források felhasználását a vulnerabilitás/szeveritás/fenntarthatóság (azaz: sebezhetőség,/esetsúlyosság/ fenntarthatóság) hármasszempontja alapján kell terveznie és megvalósítania. Elfogadja-e ezt a kötelezettséget a jelenlegi vezetés is? Ha igen, hogyan valósult ez meg például az elvonások esetében? Lesznek-e fejlesztési pénzek a legsürgetőbb területeken?

TK. válasza: Az akcióterv a szűkülő forrásokkal úgy akar gazdálkodni majd, hogy először a legnagyobb szűkséget szenvedő területek kapnak pénzt, aztán így haladnak lefele, szükség szerint.

Téglásy Kristófnak ez után távoznia kellett, de még egyszer megerősítette, hogy írjanak a civilek a kristof.teglasy@nefmi.gov.hu email címre, ő és munkatársai válaszolni fognak a kérdésekre!